

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Enheten för transportinfrastruktur och planering

Angående remiss av promemorian Lagändringar till följd av ändrade EU-regler om utsläppsfria tunga fordon

Mobility Sweden är den svenska branschorganisationen för tillverkare och importörer av personbilar, lastbilar och bussar. Fordon, oberoende om valet är personbil, lätt lastbil, buss eller tung lastbil, utgör en viktig del av samhällsstrukturen som underlättar individens vardag. Just nu genomgår fordonsbranschen en historisk omställning med skifte av drivlinor, nya affärsmodeller, uppkoppling, digitalisering och en högre grad av automatisering av fordonen. Elektrifieringen är huvudspåret i omställningen, men användningen av biodrivmedel och grön vätgas spelar en avgörande roll. Den gröna omställningen bidrar till att stärka industrins konkurrenskraft, främja exportframgångar, utveckla jobben i Sverige och bidra till landets välfärd. Därtill medför de nya fordonsteknologierna reducerade utsläpp, en minskad ljudnivå och förbättrad trafiksäkerhet. Branschen bidrar även till utsläppsminskning globalt och möjliggör för Sverige att nå uppsatta klimatmål och skapar långsiktigt hållbar tillväxt.

Mobility Sweden har tagit del av rubricerad remiss och inser behovet av att genomföra lagändringar i konsekvens med den reviderade förordning (EU) 2019/1242. EU-regler med inverkan på såväl fordonsindustrin som på vägtrafiksektorn generellt, tenderar att ändras i allt snabbare takt. Bortsett från att det kräver allt större insatser från fordonsbranschen för att säkerställa efterlevnad, ser vi en risk för att den nationella regelgivningen anpassas till EU-reglerna på ett sätt som gör situationen än mer komplex.

Av förslaget i promemorians avsnitt 2.2 framgår att lagen om infrastrukturavgifter på väg och lagen om indelning av tunga fordon i koldioxidutsläppsklasser ska ändras så att det som i lagarna avses med uttrycket utsläppsfritt fordon omfattar samma utvidgade krets av tunga fordon som i de bakomliggande EU-reglerna. Mobility Sweden anser att detta förslag är fullt rimligt eftersom det sannolikt är en nödvändig förändring. Däremot är vi tveksamma till själva tillvägagångssättet.

Av skälen i promemorians avsnitt 2.2 framgår att definitionen av "utsläppsfritt fordon" inte bör införas i nationell rätt i sin helhet enligt förordning (EU) 2019/1242. Detta med hänvisning till att definitionen av "fordon" i lagen om infrastrukturavgifter på väg och lagen om indelning av tunga fordon i koldioxidutsläppsklasser inte omfattar släpvagnar. Det finns därmed en definition av "utsläppsfritt fordon" i den gällande och direkt tillämpliga EU-förordningen och en annan definition i nationell lag. Vidare föreslås definitionen av "utsläppsfritt fordon" skilja sig mellan lagen om infrastrukturavgifter på väg och lagen om indelning av tunga fordon i koldioxidutsläppsklasser, då den senare lagen endast avser tunga fordon till skillnad från den tidigare.

Mobility Sweden inser att det finns en tidsaspekt att ta hänsyn till då förändringarna måste genomföras så snart som möjligt. Vi skulle dock önska att de begrepp som används i nationell rätt överensstämmer med den bakomliggande EU-regleringen och att det ökande antal nationella lagar och förordningar följer någon form av generisk struktur. Mobility Sweden ser t.ex. ett behov av att uppdatera Lag (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, bl.a. med hänvisning till den reviderade förordning (EU) 2019/1242. Vår uppfattning är att begrepp och definitioner i första hand bör samlas i lagen om vägtrafikdefinitioner och att andra lagar och förordningar bör överensstämma med, eller hänvisa till, denna. Lagen om vägtrafikdefinitioner bör i sin tur harmonisera med EU-reglernas begrepp och definitioner så

att det blir möjligt att använda begrepp som t.ex. "fordon", "motorfordon" och "utsläppsfria fordon" utan att behöva specificera vilken av möjliga varianter av respektive begrepp som avses.

När det gäller förslagen i promemorians avsnitt 2.3 om referensvärde för koldioxidutsläpp, avsnitt 2.4 om övergångsbestämmelser och avsnitt 3 om ikraftträdande har Mobility Sweden inte något att anföra.

Stockholm den 7 januari 2025

Vänliga hälsningar

Calle Beckvid,
Senior rådgivare, regulatoriska frågor
Mobility Sweden